

mandens Tilladelse vil tillade mig at citere. Han sagde: „For mig staar det saadan, at Bondestanden her i Landet nu synes at være mere optagen af at aflevere den Magt, den har haft, end den er optagen af at beholde den, og det tror jeg absolut ikke er klogt.“ Det forekommer mig, at der her er et Omraade, hvor Landbodemokratiet ikke skal være forhippet paa at opgive den Magt, som det sidder inde med. Jeg sad i Fjor Vinter hjemme i min Stue og læste om Forhandlingerne paa Rigsdagen og blev da noget forbavsset over den Indrømmelse, der var bleven gjort overfor Højre paa det Punkt, som jeg har nævnt, men jeg forstod straks, at det var gjort for at vinde Flertal for Grundlovsforslaget. Jeg forstaar ogsaa udmærket godt, at den høje Regering ikke nu kunde forelægge Lovforslaget anderledes, end det var vedtaget i forrige Samling af det forrige Folketing. Men siden da er der jo sket Nyvalg af dette Ting, og det forekommer mig, at dette nyvalgte Folketing har Ret til at tage den Stilling overfor dette Spørgsmaal, som det selv lyster, og hvis det høje Folketing vilde tage den Stilling, at det krævede Bestemmelsen om Valgmaaden bibeholdt i Grundloven i Stedet for Overførelse til Valgloven, kan jeg i alt Fald have Ret til at sige, at saa vilde Folketinget berede mig en stor Glæde. I alt Fald vilde jeg gerne bede det høje Ting om nøje at overveje denne Sag.

Rode: Debatten drejer sig om to forskellige Lovforslag, og jeg maa have Lov til først at beskæftige mig med det Forslag, som har fremkaldt mindst Uoverensstemmelse, nemlig Valgkredsloven. Der er fra forskellige Sider atter i Aar gentaget Forbavselse over, at Partier og Politikere, der i 1894—95 modsatte sig den midlertidige Valgkredsordning, nu kunne tilstræbe og ønske en Ændring i denne midlertidige Lov. Den højtærede Konseilspræsident sagde meget tydeligt, at han vilde ikke være med dertil. Jeg ved ikke, om det var de ubehagelige Erindringer fra den Omlægning af Valgkredsene, han gennemførte i 1894—95, der nu gav ham Anledning til at sige, at han aldrig mere vilde være med til noget saadant, jeg mener i alt Fald, at det vilde være heldigt, om den højtærede Konseilspræsident aldrig mere vilde være med til noget saadant, som skete i 1894—95. Thi det var i mange Maader et Forsøg paa et Stykke

politisk Valggeometri, og det var dette Forsøg, der hævnede sig ved Valgene.

I øvrigt er dette en ganske ny Erklæring fra den højtærede Konseilspræsident, thi som allerede omtalt ligger det kun et Par Samlinger tilbage, at den Regering, hvori den nuværende Konseilspræsident var Indenrigsminister ved Siden af den nuværende Finansminister som Konseilspræsident, opfordrede til at forsøge at gennemføre en ny midlertidig Valgkredsordning. Jeg er altsaa forbavsset over, at man kan være med hertil, og maa pege paa, at man den Gang stemplede denne midlertidige Valgkredsordning som grundlovstridig. Jeg tilhørte den Gang Reformpartiet og billigede fuldt ud de Ord, der lød her paa Rigsdagen mod det Forsøg, der gjordes. Men hvad er der sket? Der er sket det, at Rigsdagen vedtog denne Lov, og Kongen stadfæstede den. Alle Lovgivningsfaktorer have gjort denne Ordning lovmæssig. Vi leve nu paa 16de Aar under en midlertidig Valgkredsordning, som altsaa er grundlovmæssig — hvis den ikke var det, maatte for længe siden Rigsdagen have reageret imod den, have kuldkastet den. Den er gjort lovmæssig, og saa er det dog besynderligt, at den ærede Ordfører for Flertalpartiet (Slebsager) vil sige, at det er vel grundlovmæssigt at bevare den midlertidige Valgkredslov udover dens 16de Leveaar, lade den leve videre, men det skal være lidet grundlovmæssigt at søge at ændre den og bringe den mere i Overensstemmelse med Retfærdighedens Krav. Der er ikke Logik i at indtage det Standpunkt. Vi for vort Vedkommende have i vort Program udtalt Ønske om en Ændring af Grundloven, og derfor have vi ogsaa sammen med Flertallet stemt for en Ændring af Grundloven, der fastsætter Folketingskredsens Antal, og vi have fremdeles ved vore Ændringsforslag i Fjor erklæret os villige til at gøre Gennemførelsen af denne Grundlovsændring til Betingelse for, at den Valgkredsændring, vi ønskede, blev varig, og altsaa til at sikre den mod midlertidig at bestaa, uden at man fik gennemført Medlemstallets Begrænsning.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om frit eller bundet Omvalg optraadte den højtærede Konseilspræsident meget stærkt for det bundne Omvalg, og han sagde, at det, man trænger til her i Landet, er Samling og ikke Opløsning. Og der kan være noget i det, at naar et Folks politiske Liv i lang Tid har tenderet mere og mere imod